

ISSN-1734-218X

BIZNES I GOSPODARKA

msp.krakow.pl

KRAKÓW Forma i Treść
www.krakow.pl

48

listopad
2009

**INFORMATOR
DLA PRZEDSIĘBIORCÓW**

SPIS TREŚCI

FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości Małopolscy przedsiębiorcy coraz częściej sięgają po fundusze europejskie.....	3-4
--	-----

PORADNIKI

Własny biznes w UE – cz. XII	5-7
Wydział Strategii i Rozwoju Miasta Działalność gospodarcza na Litwie.....	8-11

INFORMACJE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Uniwersytet Jagielloński – Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu Dzień Przedsiębiorczości UJ „INTERNET – BIZNES: nowe trendy, zagrożenia, szanse, opinie, kierunek rozwoju	12
Grodzki Urząd Pracy Ekonomia społeczna – nowe otwarcie.....	13-14
Zakład Ubezpieczeń Społecznych Abolicja składkowa.....	15
Urząd Statystyczny w Krakowie Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego we wrześniu 2009 roku.....	16-17
Wybrane wskaźniki ogólnopolskie	18

REDAKCJA

Informator dla Przedsiębiorców „msp.krakow.pl”
Referat ds. Rozwoju Przedsiębiorczości
Wydział Strategii i Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Krakowa
pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków
tel.: (012) 616 14 09, (012) 616 14 16
e-mail: msp@um.krakow.pl, www.msp.krakow.pl

Sekretarz redakcji: Anna Brydniak

Opracowanie graficzne, skład, łamanie tekstu:

myGRAF grafika użytkowa

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Małopolscy przedsiębiorcy coraz częściej sięgają po fundusze europejskie

W Małopolsce rośnie zainteresowanie dotacjami unijnymi na rozwój firmy. Regionalni przedsiębiorcy są coraz bardziej świadomi możliwości, jakie daje im wsparcie z Unii Europejskiej.

Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości (MCP), które rozdziela środki na wsparcie sektora MŚP w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, w tym roku ogłosiło 3 konkursy do działania 2.1 Rozwój i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, osobno dla każdej z kategorii firm. Ostatni konkurs – zakończony 16 października br. – przeznaczony był dla mikroprzedsiębiorstw. W wyniku naboru do siedziby MCP wpłynęło łącznie 496 wniosków o dofinansowanie, w tym 390 w ostatni dzień naboru. To o 148 wniosków więcej niż w roku ubiegłym! Skąd tak duże zainteresowanie konkursem? W trakcie całego roku Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości realizowało działania

informacyjno-promocyjne, aby dotrzeć do jak największej liczby swoich potencjalnych beneficjentów. Program edukacyjny oraz spoty reklamowe emitowane w telewizji regionalnej czy reklama zewnętrzna zwróciły uwagę inwestorów. Szeroka oferta bezpłatnych usług konsultacyjnych oraz szkoleniowych ułatwiła dostęp do kompleksowych informacji związanych z przygotowaniem dokumentacji do konkursu. Przedsiębiorcy chętnie korzystali z usług konsultacyjnych, w samym tylko wrześniu Punkt Konsultacyjny MCP odwiedziło 150 osób.

Obecnie trwa ocena formalna złożonych projektów. Ostatecznych wyników konkursu możemy spodziewać się na początku przyszłego roku. Pozytywny jednak wydaje się być fakt, że wśród małopolskich przedsiębiorców jest coraz większa świadomość udziału funduszy europejskich w rozwoju gospodarczym regionu.

Fot. Ostatni dzień naboru wniosków o dofinansowanie dla mikroprzedsiębiorstw. Wnioskodawcy czekają w kolejce do MCP, żeby złożyć swoje projekty.

Więszym zainteresowaniem w porównaniu z rokiem ubiegłym cieszył się również konkurs dla małych przedsiębiorstw zakończony 3 kwietnia br., w ramach którego złożono 217 wniosków o dofinansowanie. Skrupulatność i rzetelność podczas kompletowania dokumentacji do konkursu zostały wynagrodzone – wszystkie wnioski (158), które pozytywnie przeszły ocenę merytoryczną, dostały dofinansowanie. Było to możliwe dzięki Zarządowi Województwa Małopolskiego, który podjął decyzję o zwiększeniu środków przeznaczonych na wsparcie inwestycji małych przedsiębiorstw i zaplanowaną pierwotnie kwotę – 10 mln euro – powiększył do prawie 18 mln euro. Decyzja ta była odpowiedzią Zarządu Województwa Małopolskiego na problemy przedsiębiorców borykających się ze skutkami spowolnienia gospodarczego.

Zaraz po zakończonym naborze wniosków dla małych przedsiębiorstw został ogłoszony konkurs dla średnich przedsiębiorstw. Był to pierwszy konkurs dla średnich firm w ramach Działania 2.1. Schemat A – Rozwój i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw realizowany w perspektywie finansowej 2007–2013. Z 88 złożonych wniosków o dotację aż 75 projektów zostało wybranych do dofinansowania.

Tak duża liczba dotowanych projektów w ramach rozstrzygniętych konkursów dla przedsiębiorców powinna zachęcać inwestorów z Małopolski do korzystania z funduszy unijnych.

W II kwartale 2010 roku planowany jest kolejny konkurs dla małych firm do działania 2.1 schemat A – Bezpośrednie wsparcie inwestycji w MŚP w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, a w trzecim kwartale, podobnie jak w tym roku, będzie ogłoszony konkurs dla mikroprzedsiębiorstw.

Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Kordylewskiego 11
31-542 Kraków

Infolinia:
tel. 012 376 91 91

Zespół Informacji Promocji MCP
tel. 012 376 91 92
tel. 012 376 91 93

Punkt Konsultacyjny
31-542 Kraków, ul. Kordylewskiego 11 (I piętro)
Prosimy o wcześniejsze telefoniczne ustalenie terminu spotkania.

Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości

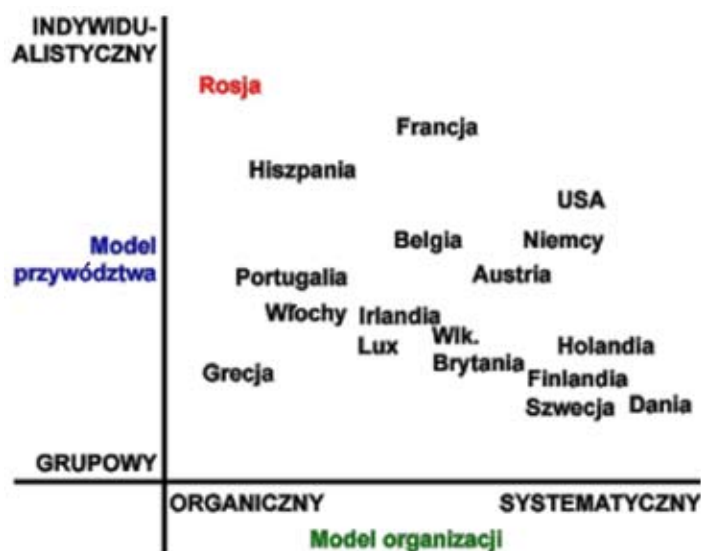
Różnice kulturowe na rynku europejskim – c.d.

Mapa kultury przedsiębiorczości w Europie według Johna Mole'a

John Mole w swoich badaniach oraz publikacjach odpowiada na postawione przez siebie pytanie: „Jak radzić sobie z różnicą kultur na obszarze wspólnego europejskiego rynku?”. Proponuje on posłużenie się prostym narzędziem ułatwiającym ocenę różnych metod funkcjonowania przedsiębiorstwa, jakim jest tzw. „Mapa Mole'a” (por. rys. 1). John Mole wyróżnia dwa modele przywództwa (indywidualistyczny, grupowy) oraz dwa modele organizacji (systematyczny, organiczny), ze względu na które dokonuje podziału kultur w Europie. Systematyczny model uznaje mechanistyczne funkcjonowanie organizacji zaprojektowanej i zbudowanej według pewnych specyfikacji, co pozwala na osiągnięcie zamierzonego przez organizację celu. Podstawą organizacji systematycznej są zatem: koordynowanie oraz jasno określone relacje pomiędzy członkami organizacji. Model ten jest typowy m.in. dla krajów skandynawskich. Natomiast organiczny model organizacji bazuje na przekonaniu, że przypomina ona żywy organizm i jest uosobieniem potrzeb jej członków. Efektywność organizacji organicznej zależy od tego, na ile jej członkowie potrafią z sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu. Model organiczny organizacji typowy jest m.in. dla krajów śródziemnomorskich (Hiszpania, Portugalia, Włochy, Grecja). Autor wyróżnia dwa skrajne poglądy na temat przywództwa. Indywidualistyczny model przywództwa odzwierciedla autokratyczny styl kierowania (dyrektywny, despotyczny, zarządzanie „góra-dół”). Jego bazą jest przekonanie, że ludzie są z natury nierówni i że jednostki najbardziej kompetentne podejmują decyzje w imieniu innych. Według teorii Johna Mole'a istoty „niższe” mają się podporządkować istotom „wyższym”. Typowym przykładem kraju o indywidualistycznym podejściu do przywództwa jest Rosja. Natomiast bazą podejścia grupowego jest przekonanie, że choć jednostki mogą się różnić zdolnościami czy skutecznością działania, każdy ma prawo być wysłuchany, a wszyscy mają prawo uczestniczyć w podejmowaniu dotyczących ich decyzji. Model taki odzwierciedla m.in. podejście Szwedów czy

Duńczyków. Mapa (por. rys. 1) ukazuje głównie różnice kulturowe występujące w Europie. Jednak autor zdecydował się na mapie umieścić również Stany Zjednoczone, których kultura biznesu wywodzi się korzeni z europejskich. Wadą tego podejścia jest jego niewielki uniwersalizm. O ile mapa ta może być przydatnym narzędziem dla kultur zachodniej cywilizacji, to jest zupełnie nieużyteczna dla kultur Wschodu.

Rys.1. Mapa kultury przedsiębiorczości wg Johna Mole'a

Źródło: J. Mole, O zachowaniu się w Europie. Jak radzić sobie z różnicą kultur na obszarze Wspólnego Europejskiego Rynku, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 1994, s.186.

Różnice kulturowe w prowadzeniu działalności gospodarczej według R. Gestelanda

Richard R. Gesteland wyróżnia z kolei osiem głównych cech kultur świata biznesu, które łączy w pary na zasadzie przeciwstawieństw. Na tej podstawie dokonuje podziału kultur przedsiębiorczości (por. tab. 1).

Tab. 1. Różnice kulturowe w krajach Unii Europejskiej według Richarda R. Gestelanda

Kraj	TYP KULTURY			
	propartnerskie/ protransakcyjne	ceremonialne/ niecerebralne	polichromiczne/ monochromiczne	powściągliwe/ ekspresyjne
Austria	protransakcyjne	ceremonialne	monochromiczne	powściągliwe
Belgia	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Bulgaria	umiarkowanie propartnerskie	ceremonialne	polichromiczne	ekspresyjne
Czechy	protransakcyjne	ceremonialne	monochromiczne	powściągliwe
Dania	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Estonia	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	dość mono- chromiczne	–
Finlandia	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Francja	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Grecja	propartnerskie	ceremonialne	polichromiczne	ekspresyjne
Hiszpania	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Holandia	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Irlandia	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Litwa	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	dość monochromiczne	–
Luksemburg	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Łotwa	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	dość monochromiczne	–
Niemcy	protransakcyjne	ceremonialne	monochromiczne	powściągliwe
Polska	umiarkowanie propartnerskie	ceremonialne	polichromiczne	zmienna ekspresyjność
Portugalia	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Rumunia	umiarkowanie propartnerskie	ceremonialne	polichromiczne	zmienna ekspresyjność
Słowacja	umiarkowanie propartnerskie	ceremonialne	polichromiczne	cechy pośrednie
Słowenia	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Szwecja	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Węgry	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne
Wielka Brytania	protransakcyjne	cechy pośrednie	monochromiczne	powściągliwe
Włochy	umiarkowanie protransakcyjne	ceremonialne	podjęcie różnicowane	ekspresyjne

Źródło: zestawienie własne na podstawie: R.R. Gesteland, *Różnice kulturowe a zachowania w biznesie*, PWN, Warszawa 2000.

Kultury protransakcyjne oraz propartnerskie

Ludzie o nastawieniu **protransakcyjnym** koncentrują się na wykonaniu zadania i są otwarci na robienie interesów z obcymi, osoby o nastawieniu propartnerskim skupiają się na ludziach i wykorzystują skomplikowaną sieć kontaktów osobistych. Uwagę zwraca się na dokładne zrozumienie się nawzajem, szczerze, otwarte i mało osadzone w kontekście wyrażanie się. W przypadku nieporozumień, polega się na pisanych kontraktach a nie na stosunkach osobistych (oficjalny stosunek do konfliktu). W kulturach protransakcyjnych podczas spotkań przechodzi się po kilku minutach (lub natychmiast) do interesu.

W kulturach **propartnerskich** ważne jest zachowanie harmonii między ludźmi, unikanie konfliktów i konfrontacji, wyczerpanie na punkcie „zachowania twarzy” wobec partnera i jego godności. Sposób wyrażania się jest mało otwarty, wysoce kontekstowy (aby nikogo nie urazić). Skuteczne porozumiewanie się i rozwiązywanie problemów wymaga kontaktów „twarzą w twarz”, prawnicy nie biorą udziału w negocjacjach, przy konfliktach polega się głównie na więzach wzajemnych, a nie na stronie prawnej. Podczas spotkań niezbędne jest przeznaczenie czasu na stworzenie wzajemnego zaufania i dobrych stosunków, zanim przejdzie się do konkretnej rozmowy o interesach. Konieczne jest poznanie się, nawiązanie stosunków osobistych między partnerami i robienie sobie wzajemnych uprzejmości. Opinia przedstawicieli kultur propartnerskich o przedstawicielach kultur protransakcyjnych: zbyt pewni siebie, natarczywi, agresywni, grubiańscy (źle wychowani). Opinia przedstawicieli kultur protransakcyjnych o przedstawicielach kultur propartnerskich: zbyt opieszali, skryci, niezdecydowani, z brakiem zaufania.

Kultury nieceremonialne oraz ceremonialne

Kultury **nieceremonialne** cenią organizację bardziej egalitarną, z mniejszymi różnicami w statusie społecznym i zakresie władzy oraz mniejszym przywiązaniem do tradycji. Zachowania nieceremonialnego nie postrzega się jako lekceważącego, ludzie czują się skrępowani, gdy mają do czynienia z dużymi różnicami w statusie społecznym i zawodowym. Wkrótce po zapoznaniu do większości partnerów można zwracać się po imieniu (a nie tytule i nazwisku), rytuałów protokolarnych jest niewiele i nie są one skomplikowane.

Organizacja społeczeństw o kulturze **ceremonialnej** opiera się na wyraźnych hierarchiach odzwierciedlających duże różnice w statusie społecznym i zakresie władzy między ludźmi oraz silne przywiązanie do tradycji w stosunkach międzyludzkich. Ceremonialność w stosunkach międzyludzkich jest ważnym sposobem okazywania szacunku i respektu, ceni się różnice w statusie społecznym i zawodowym, do partnerów zwraca się po nazwisku, poprzedzając je tytułem, rytuały protokolarne są liczne i rozbudowane. Opinia przedstawicieli kultur ceremonialnych o przedstawicielach kultur nieceremonialnych: poufalość kontrahentów, zbyt natarczywość, brak taktu i szacunku. Opinia przedstawicieli kultur nieceremonialnych o przedstawicielach kultur ceremonialnych: formalizm, wyniosłość, nadętość, bufonada, chęć dystansu.

Kultury monochromiczne oraz polichromiczne

Spółczesności o kulturze **monochromicznej** kładą wysoki nacisk na punktualność i przestrzeganie harmonogramów oraz sztywność terminów; są one dla ludzi biznesu bardzo ważne, stanowią ważny element oceny partnera. Spotkania są rzadko przerywane (tylko w bardzo nagłych przypadkach). Kultury polichromiczne kładą mniejszy nacisk na punktualność oraz nieprzekraczalność terminów. Cenią luźne harmonogramy i posiedzenia, na których może odbywać się kilka spotkań jednocześnie.

W kulturach **polichromicznych** ważniejsi są ludzie i dobre stosunki między nimi niż punktualność i precyzyjnie ustalone harmonogramy. Harmonogramy i nieprzekraczalne terminy traktuje się na ogół dość elastycznie, spotkania zwykle

nie odbywają się w wyznaczonym czasie i bywają często przerywane. Opinia przedstawicieli kultur monochromicznych o przedstawicielach kultur polichromicznych: brak dyscypliny, brak szacunku, brak wiarygodności, niedbalstwo, niedotrzymywanie terminów. Przedstawiciele kultur polichromicznych zarzucają przedstawicielom kultur monochromicznych zbyt dużą formalność.

Kultury ekspresyjne oraz powściągliwe

Organizacje społeczeństw o kulturze **ekspresyjnej** charakteryzują się wysoką ekspresją wypowiedzi zarówno słownej, jak i „mowy ciała”. Obserwuje się wysoki stopień niewerbalizmu lub parawerbalizmu wypowiedzi. Ludzie często mówią dość głośno, przerywają sobie nawzajem i czują się zakłopotani, gdy zapada cisza. Dystans przestrzenny między ludźmi to ok. pół długości ręki lub mniej, rozmówcy często się dotykają. Bezpośrednie, intensywne patrzenie sobie w oczy świadczy o zainteresowaniu i szczerości, wyrazista mimika i ożywiona gestykulacja partnerów należą do dobrego tonu.

Kultury **powściągliwe** charakteryzuje wysoki werbalizm wypowiedzi oraz stosunkowo niska jej ekspresyjność. Przywiązują one wagę prawie wyłącznie do wypowiedzi „słownych” (zarówno mówionych, jak i pisanych). Ludzie mówią cicho, rzadko sobie przerywają, czują się lepiej niż społeczeństwa ekspresyjne, gdy zapada cisza. Dystans przestrzenny wynosi ok. długości ręki i z wyjątkiem uścisków dłoni mało jest kontaktów dotykowych. Ludzie unikają intensywnego, stałego patrzenia partnerom w oczy, mało gestykują, ich mimika jest ograniczona. Opinia przedstawicieli kultur ekspresyjnych o przedstawicielach kultur powściągliwych: opieszali, powolni, skryci, bez entuzjazmu, powściągliwi. Opinia przedstawicieli kultur powściągliwych o przedstawicielach kultur ekspresyjnych: ludzie mało kulturalni, i impertynency, gniewni, nadmiernie ekspresyjni, natarczywi, często zdenerwowani, gadatliwi, niegrzecznie przerywający wypowiedź.

Ciąg dalszy nastąpi. Poradnik w całości dostępny na stronie www.msp.krakow.pl w dziale „Poradniki, Informatory”.

Krzysztof Wach

Działalność gospodarcza na Litwie

Obywatele krajów członkowskich Unii Europejskiej mogą bez przeszkód prowadzić działalność gospodarczą w Republice Litewskiej. Rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej może nastąpić poprzez zarejestrowanie nowej działalności lub poprzez nabycie udziałów w firmach już istniejących. Warunkiem rejestracji przedsiębiorstwa jest posiadanie lokalu na terenie Litwy. Przedsiębiorcy zagraniczni mogą również utworzyć delegaturę posiadającą osobowość prawną lub otworzyć przedstawicielstwo nieposiadające osobowości prawnej.

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

W Republice Litewskiej funkcjonują przedsiębiorstwa o następujących formach prawnych:

- spółki akcyjne (*akcie bendrove*),
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (*updaroji akcie bendrove*),
- przedsiębiorstwa państwowe,
- przedsiębiorstwa samorządowe,
- spółdzielnie (*kooperatine bendrove*),
- spółki rolnicze (*pemes ukio bendrove*),
- spółki jawne (*tikorji udine bendrija*),
- spółki komandytowe (*komanditine udine bendrija*),
- spółki cywilne,
- europejskie grupy interesów gospodarczych.

Najczęściej wybieranymi formami działalności przez inwestujących są spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne oraz filie i przedstawicielstwa.

a) Spółka z o.o.

Na Litwie mamy dwa rodzaje spółek z.o.o. typu otwartego oraz zamkniętego, obie posiadają osobowość prawną. Powstają w chwili podpisania umowy spółki. Ich odpowiedzialność za zobowiązania spółki ogranicza się do wysokości wkładów wniesionych na pokrycie kapitału założycielskiego. Minimalny kapitał założycielski spółki akcyjnej typu otwartego (AB) wynosi 150 tys. litów (ok. 43,5 tys. euro). Dla spółki akcyjnej typu zamkniętego (UAB) jest to 10 tys. litów (ok. 2,9 tys. euro), czego 10 tys. litów trzeba wpłacić w gotówce.

b) Indywidualna działalność gospodarcza

Prowadzona jest przez jedną osobę fizyczną. Właściciel firmy ponosi pełną odpowiedzialność za jej zobowiązania i odpowiada całym swoim majątkiem. Nazwa takiego przedsiębiorstwa musi zawierać imię i nazwisko właściciela.

c) Spółka jawna

Spółka jawna nie posiada osobowości prawnej. Powstaje na mocy umowy zawartej między kilkoma osobami fizycznymi bądź prawnymi. Jej współwłaściciele odpowiadają solidarnie za wszelkie zobowiązania wynikające z działalności gospodarczej podejmowanej w ramach spółki. Jeżeli jej kapitał nie wystarcza na pokrycie zobowiązań, współwłaściciele odpowiadają za nie solidarnie własnym majątkiem.

d) Spółka komandytowa

Spółka komandytowa powstaje na mocy umowy oraz jest podmiotem gospodarczym, w którego skład wchodzi jeden lub większa liczba komplementariuszy oraz jeden lub kilku komandytariuszy. Komplementariusze ponoszą pełną odpowiedzialność za zobowiązania firmy, natomiast komandytariusze odpowiadają za nie jedynie do wysokości kapitałów wniesionych do spółki. Komplementariusz jest współdziałowcem czynnym i ma prawo do działania w imieniu spółki. Komandytariusz to udziałowiec bierny, który na bieżąco nie działa, a jedynie służy spółce swoim kapitałem, odnosząc z tego tytułu odpowiednie korzyści finansowe: zysk w postaci dywidendy.

e) Spółdzielnia

Spółdzielnia jest podmiotem o zmiennym składzie i kapitale również posiadającym własną osobowość prawną. Tworzona jest przez grupę osób fizycznych lub osób fizycznych i prawnych. Ich celem jest realizacja wspólnych celów gospodarczych.

Zagraniczne przedsiębiorstwa mogą również utworzyć swoje przedstawicielstwo z siedzibą na Litwie. Nie może ono jednak prowadzić działalności gospodarczej, nie ma też odrębnej osobowości prawnej. Przedstawicielstwo może jedynie zawierać kontrakty w imieniu zagranicznej spółki

matki i to wyłącznie w zakresie udzielonego mu pełnomocnictwa. Za zobowiązania przedstawicielstwa odpowiada całym swoim majątkiem przedsiębiorstwo zagraniczne. Bieżącą działalność przedstawicielstwa organizuje i realizuje jego kierownik, który prawo jego reprezentowania w kontaktach z osobami trzecimi otrzymuje po zarejestrowaniu przedstawicielstwa. Udzielone kierownikowi pełnomocnictwa nie mogą być sprzeczne z ustawodawstwem litewskim.

Rejestracja firmy na Litwie

Przedsiębiorcy z Unii Europejskiej mogą prowadzić działalność gospodarczą na Litwie na takich samych zasadach jak Litwini. Procedura rejestracji przedsiębiorstwa trwa około miesiąca. Z chwilą zarejestrowania firma staje się podmiotem gospodarczym Litwy i obowiązują ją przepisy prawne na terytorium tego państwa. Gdy przedsiębiorca rejestruje firmę, musi dokonać wstępnej rejestracji firmy u notariusza. W przypadku spółek kapitałowych wymagane jest sporządzenie umowy i statutu spółki w formie aktu notarialnego. Potwierdzenia notarialnego wymagają również akty założycielskie innych spółek. Przed sporządzeniem aktu notarialnego należy otworzyć konto bankowe, na które należy wpłacić kapitał założycielski oraz wynająć lokal, w którym będzie prowadzona działalność gospodarcza.

Rejestracji Przedsiębiorstwa dokonuje się w Państwowym Przedsiębiorstwie Centrum Rejestru z siedzibą w Wilnie. Opłata rejestracyjna dla spółek kapitałowych i filii zagranicznych osób prawnych wynosi 300 litów, dla przedstawicielstwa zagranicznej osoby prawnej – 200 litów.

Aby zgłosić firmę do rejestru, należy przedłożyć komplet dokumentów do rejestracji, które zawierają:

- wniosek o zarejestrowanie przedsiębiorstwa (należy podać dokładną nazwę i siedzibę firmy, wysokość kapitału zakładowego, nazwiska i adresy członków rady nadzorczej),
- kopię zaświadczenia o rejestracji nazwy firmy potwierdzonej przez notariusza,
- akt założycielski i statut firmy potwierdzony notarialnie,

- wyciąg z rejestru przedsiębiorców (dotyczy osoby prawnej),
- dokument potwierdzający decyzję o założeniu spółki lub oddziału przez firmę macierzystą,
- potwierdzone notarialnie zaświadczenie o wynajęciu lokalu na siedzibę firmy,
- dowód wniesienia wymaganej przepisami opłaty rejestracyjnej,
- zaświadczenie z banku zarejestrowanego na Litwie o wpłacie kapitału założycielskiego,
- sprawozdanie rzeczoznawcy (w wypadku wniesienia aportu rzeczowego),
- akt zarejestrowania papierów wartościowych (w przypadku spółki stacyjnej),
- deklarację finansową dotyczącą stanu finansowego przedsiębiorcy – założyciela (dotyczy osób fizycznych).

Opłaty związane z rejestracją firmy na Litwie:

- wpisanie nazwy spółki do rejestru firm – 30 litów,
- rejestracja spółki w rejestrze podmiotów gospodarczych – od 91 do 200 litów, w zależności od formy działalności spółki,
- potwierdzenie przez notariusza umowy założycielskiej spółki – od 100 do 300 litów,
- potwierdzenie pozostałych dokumentów założycielskich spółki – 350 litów,
- potwierdzenie przez notariusza dodatkowych odpisów, sprawdzanie danych z rejestrami itp. – ok. 100 litów,
- wykonanie pieczęci spółki – od 50 do 100 litów,
- potwierdzenie tłumaczenia dokumentu – 10 litów za 1 str. tekstu.

System podatkowy

System podatkowy Republiki Litewskiej obejmuje podatki bezpośrednie i pośrednie, regulowane oddzielnymi ustawami, które obowiązują również zagraniczne podmioty gospodarcze działające na terenie Litwy.

Na Litwie obecnie funkcjonuje podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek od zysku podmiotów gospodarczych, podatek od wartości dodanej (VAT), podatek akcyzowy, podatek drogowy, podatek od nieruchomości, podatek od gruntów, podatek od spadków, podatek od darowizn.

a) Podatek dochodowy od osób fizycznych

Obowiązuje stawka 21% (od 1 stycznia 2009 r.) – z tego 6% obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne (wplacane do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, lit. SODRA). Pozostałe 15% wpłaca się do Inspekcji Podatkowej. Stawkę stosuje się od dochodów miesięcznych, pomniejszonych o nieopodatkowane minimum w wysokości 290 litów. Podmioty fizyczne prowadzące działalność indywidualną płacą 15% od wypracowanego zysku. Adwokaci, notariusze, są zaliczani do podmiotów fizycznych, dlatego płacą 15% od przychodów. Honoraria opodatkowane są w wysokości 21%. Każdy podatnik może przeznaczyć do 2% swego podatku na cele dobroczynne ze wskazaniem adresata.

b) Podatek od zysku podmiotów gospodarczych

Podatek od zysku podmiotów gospodarczych regulowany jest przez Ustawę o Podatku od Zysku z dn. 20 grudnia 2001 r. Nowelizacji Ustawy dokonano 18 grudnia 2008 r. Jeżeli roczny przychód nie przekracza 100 tys. litów, podatek płaci się raz do roku. W innych przypadkach podatek płaci się kwartalnie na zasadzie przedpłaty. Stawka podatku od zysku podmiotów gospodarczych wynosi 20%.

Stawka ulgowa dla małych przedsiębiorstw (zatrudniających do 10 osób i mających obrót roczny do 500 000 litów) wynosi 13%. Jest stosowana tzw. „ulga amortyzacyjna”, polegająca na możliwości zaliczenia inwestycji od razu w koszty. Dla szeregu dóbr produkcyjnych może być stosowana przyspieszona amortyzacja. Stawką ulgową 10% opodatkowane są przychody podmiotów zagranicznych, uzyskane na terytorium Republiki Litewskiej, jeżeli takie przychody podmiot otrzymuje nie poprzez swoją stałą siedzibę w Republice Litewskiej, bez możliwości dokonywania odliczeń. Stawkę podatkową stosuje się na następujące przychody:

- pochodzące z dzierżawy bądź z obrotu nieruchomościami znajdującymi się na terytorium Republiki Litewskiej,
- od know-how,
- z franczyzy,
- z praw autorskich i pokrewnych,
- z odsetek (z wyjątkiem obligacji rządowych),

- uzyskane w postaci kompensacji za naruszenie praw autorskich lub pokrewnych,
- uzyskane z podziału zysków, w tym również z dywidendy.

c) Podatek od wartości dodanej (VAT)

Podatek od wartości dodanej (skrót litewski PVM) jest uregulowany Ustawą o Podatku od Wartości Dodanej z dn. 1 lipca 2002 r. Poprawka została przyjęta 18 grudnia 2008 r. Płatnikiem podatku VAT jest każdy podmiot gospodarczy, którego dochód roczny (liczony za ostatnie 12 miesięcy) ze sprzedaży towarów i usług przekracza 100 tys. litów. Stawka 19% – to stawka podstawowa. Na Litwie obowiązują dwie ulgowe stawki podatku VAT. Stawka 5% jest stosowana na leki i środki medyczne, na które rozpowszechnia się częściowa lub całkowita rekompensata przewidziana w Ustawie o Ubezpieczeniu Zdrowotnym. Druga ulgowa stawka wynosi 9%, stosowana jest na wydawanie książek i informatory (nieperiodycznie).

d) Podatek akcyzowy

Regulowany jest przez Ustawę o Akcyzach z dn. 30 października 2001 r. Podatek akcyzowy płaci się od alkoholu, tytoniu, paliw. Podatek akcyzowy jest zgodny z dyrektywą UE. Przewidziany jest okres przejściowy w akcyzie na tytoń do 2010 r.

e) Podatek drogowy

Regulowany jest przez Ustawę o Finansowaniu Programu Nadzoru i Rozwoju Dróg z dn. 9 listopada 2004 r. Opodatkowaniu podlegają ciężarówki, autobusy, inne samochody nieosobowe. Płaci się za przejazdy przez autostrady ponadwymiarowym samochodem, przekraczającym określoną masę, o zbyt dużym nacisku na oś. Ustawa przewiduje także przekazanie na finansowanie dróg części akcyzy za paliwa.

f) Podatek od nieruchomości

Regulowany jest przez Ustawę o Podatku od Nieruchomości z dn. 18 czerwca 2005 r. Opodatkowane są osoby prawne oraz osoby fizyczne. Osoby fizyczne płacą podatek za mienie nieruchome znajdujące się na terytorium Republiki Litewskiej, wykorzystywane dla działalności gospodarczej. Stawka: 0,3%-1% od wartości rynkowej nieruchomości. Podatek płatny

jest kwartalnie na zasadzie przedpłaty. Rada samorządu ma prawo zmniejszyć wysokość podatku lub zwolnić z obowiązku zapłaty.

g) Podatek od gruntu

Regulowany jest przez Ustawę o Podatku od Gruntu z dn. 25 czerwca 1992 r. Opodatkowane są osoby prywatne. Stawka wynosi 1,5% od ustalonej przez rząd wartości ziemi. Nie płacą podatku inwalidzi, emeryci, dzieci, właściciele lasów. Podatek jest płatny kwartalnie. Rada samorządu ma prawo zmniejszyć wysokość podatku lub zwolnić z obowiązku zapłaty.

h) Podatek od spadków

Regulowany jest przez Ustawę o Podatku od Spadków z dn. 10 grudnia 2002 r. Stawki:

- dla mienia o wartości do 10 000 litów – 0%,
- dla mienia o wartości do 0,5 mln litów – 5%,
- dla mienia o wartości ponad 0,5 mln litów – 10%.

Z podatku zwolnieni są małżonkowie, nieopodatkowane są operacje pomiędzy rodzicami i dziećmi do dwóch pokoleń, rodzeństwem. Rada samorządu ma prawo zmniejszyć wielkość podatku bądź w ogóle zwolnić z niego.

i) Podatek od darowizn

Regulowany jest przez Ustawę o Podatku Dochodowym od Ludności z dnia 2 lipca 2002 r. Stawki:

- darowizna o wartości do 7 680 litów – 0%,
- darowizna o wartości powyżej 7 680 litów – 20%.

Od podatku zwolnieni są małżonkowie, nieopodatkowane są operacje pomiędzy rodzicami i dziećmi do dwóch pokoleń.

Zatrudnienie

W stosunkach między nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej obowiązuje zasada swobodnego przemieszczenia się osób.

Obywatele polscy nie napotykają przeszkód w dostępie do rynku pracy. Nie uważają jednak Litwy za kraj atrakcyjny dla podjęcia pracy. Głównym powodem jest niższy poziom wynagrodzeń w większości branż. Dodatkowe utrudnienie stanowi na Litwie bariera językowa, gdyż język litewski jest skomplikowany, a jego znajomość jest warunkiem zatrudnienia. Obecnie również trud-

na sytuacja ekonomiczna Litwy zmniejsza atrakcyjność kraju. Nie ma zanotowanych problemów w zakresie swobody świadczenia usług i przepływu pracowników we wzajemnych stosunkach. Zgodnie z ustawą z dnia 29 kwietnia 2004 r. o sytuacji prawnej cudzoziemców rejestracją obco-krajowców podejmujących pracę na terytorium Republiki Litewskiej zajmuje się Departament Migracji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Osoby są zatrudniane bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencji Zatrudnień. Kodeks Pracy przewiduje, iż szukający pracowników pracodawcy mają obowiązek informować terytorialne Giełdy Pracy (odpowiednik Urzędów Pracy) o wolnym miejscu zatrudnienia, o charakterze zatrudnienia, o płacy zarobkowej i innych stawianych warunkach. Powinni przedstawić, jakie są wymagania kwalifikacyjne, lecz to uważane jest za deklaratywne, ponieważ ustawa nie wskazuje żadnych sankcji dla pracodawcy za niespełnienie minimalnych wymagań. Kwestie dotyczące zawierania, realizacji i zerwania umowy o pracę regulowane są w Kodeksie Pracy, który ma zastosowanie również dla podmiotów zagranicznych prowadzących przedsiębiorstwo lub jego filię na terenie Republiki Litewskiej. Ubezpieczenie społeczne osoby zatrudnionej podzielone jest następująco: składkę w wysokości 9% od sumy wskazanej w umowie o pracę płaci pracownik, natomiast składka pracodawcy wynosi 30,98%. Jeżeli osoby zatrudnione nie mają stałego miejsca zamieszkania na terytorium Republiki Litewskiej, niezbędne jest otrzymanie zezwolenia na zatrudnienie na terytorium Litwy. Obywatelom państw UE, nie mającym stałego miejsca zamieszkania na terytorium RL, dokument taki wydaje Departament Migracji przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych RL.

Jarosław Mąsior

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Opracowano na podstawie:

www.vilnius.trade.gov.pl

INTERNET – BIZNES: nowe trendy, zagrożenia, szanse, opinie, kierunek rozwoju...

25 listopada bieżącego roku w Auditorium Maximum UJ odbędzie się **Dzień Przedsiębiorczości UJ**. W tym roku będzie to już piąta edycja tego wydarzenia, które ma na celu promowanie innowacyjnej przedsiębiorczości wśród studentów, absolwentów oraz młodych pracowników naukowych uczelni krakowskich. „Nie chcemy uczyć biznesu na siłę, pragniemy raczej poprzez przykłady, opinie biznesowych ekspertów oraz relacje przedstawicieli młodych firm tzw. start-up – wskazywać możliwości, alternatywę dla realizacji własnej kariery zawodowej” – deklarują organizatorzy CITTRU przy współpracy Wszechnicy UJ.

Podczas tegorocznej imprezy odbywającej się pod hasłem „*Internet – biznes*” zostanie przedstawione możliwie szerokie spektrum działań firmy w globalnej sieci, nowe rozwiązania, zagrożenia oraz opinie ekspertów i biznesmenów. Wśród zaproszonych gości będą m.in. przedstawiciele takich firm jak: Google, Comarch, Grupa Adweb.

Uczestnicy piątego Dnia Przedsiębiorczości będą mogli bezpłatnie wziąć udział w przygotowanym bloku wykładowym, podczas którego prelegenci odniosą się do takich zagadnień jak: nowoczesne oprogramowanie IT wspierające działalność firmy, e-marketing – kampanie reklamowe, budowa wizerunku firmy w Internecie. Rozszyfrowane i rozłożone na czynniki pierwsze zostaną też takie terminy jak: SEO, SEM, e-commerce, itd. Aby jeszcze bardziej przybliżyć praktyczną stronę prowadzenia biznesu w oparciu o Internet, odbędzie się dyskusja z udziałem zaproszonych ekspertów i przedstawicieli nowo powstałych firm studenckich (m.in.: stworzonych w ramach projektu „Szkoła Przedsiębiorczości UJ – Innowacje i biznes”).

Przebojem tegorocznej edycji może stać się również turniej gry ekonomicznej CASHFLOW, uczącej w prosty sposób przedsiębiorczości, zasad rządzących rynkiem, podstaw inwestowania w akcje lub nieruchomości. Będzie można obserwować poczynania graczy, ale również (po wcześniejszej rejestracji) samemu sprawdzić się w roli finansowego potentata. Dla najlepszych organizatorzy przewidzieli nagrody.

Piąty Dzień Przedsiębiorczości to również data otwarcia wystawy plakatu promującego współpracę nauki i gospodarki. Jakie pomysły graficzne mieli uczestnicy konkursu? Czy osiągnęli swoje zamierzenia? Czy zaskoczyli widzów?

Więcej informacji:

www.cittru.uj.edu.pl

www.szkołaprzedsiebiorczosci.uj.edu.pl

Edyta Giżycka

*Uniwersytet Jagielloński – Centrum Innowacji,
Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu*

Ekonomia społeczna – nowe otwarcie

Realizowany w Krakowie od 2006 r. „Program rozwoju ekonomii społecznej, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji zawodowej na krakowskim rynku pracy” unaoczniał zarówno instytucjom odpowiedzialnym za wdrożenie programu, jak również potencjalnym odbiorcom stopień złożoności problemu – począwszy od mentalnych, kulturowych ograniczeń po trudności formalno-prawne. Doświadczenia trzech lat pokazały, że bez szeroko rozumianej bazy trudno jest „ruszyć z miejsca”, choćby w realizacji jednej z form programu, a mam tu na uwadze tworzenie spółdzielni socjalnych. Mimo utrzymywania w stałej dyspozycji środków na ten cel, ciągle brakuje chętnych do podjęcia tego rodzaju aktywności. Powodów takiego stanu rzeczy jest wiele: od psychologicznych (niechęć do łączenia się w grupy przy podejmowaniu działalności gospodarczej) po formalne (skomplikowane procedury rejestracji tego typu podmiotów). Nie bez znaczenia są również problemy związane z zabezpieczeniem otrzymywanych np. z Grodzkiego Urzędu Pracy dotacji na ten cel. W tytule tego materiału widnieje sformułowanie „nowe otwarcie”. Jestem przekonany, że nie jest to puste hasło. Obserwując aktywność różnych środowisk można przyjąć, iż ożywienie wokół idei ekonomii społecznej przyniesie rozwiązania pozwalające przejść od etapu dyskusji do etapu realizacji. A na ile istotne jest to przedsięwzięcie, może unaocznić cytata z ManifEST – Ekonomii Społecznej wydanym w Gdańsku 27 czerwca 2008 r. przez środowisko ekonomii społecznej:

„Na ekonomię społeczną można patrzeć między innymi jako na zbiór instytucji, które łączy fakt, że starają się realizować cele społeczne przy użyciu instrumentów rynkowych. W obszarze tym działają obok siebie instytucje wywodzące się z tzw. starej ekonomii społecznej (w szczególności spółdzielnie), organizacje pozarządowe oraz zupełnie nowe podmioty (np. spółdzielnie socjalne). Ekonomia społeczna to istotny zasób miejsc pracy w Europie i coraz istotniejsza gałąź gospodarki. Dotyczy to zwłaszcza obszaru usług, w tym usług społecznych, które w odróżnieniu od produkcji nie mogą być „eksportowane” do krajów o tańszej sile roboczej. Już obecnie w Unii Europejskiej

sektor ekonomii społecznej to zbiór prawie miliona instytucji, tworzących około 11 mln miejsc pracy i wytwarzających ok. 10% PKB. W Polsce można mówić o zbiorze ponad 90 tys. instytucji łącznie dostarczających ponad 0,5 miliona miejsc pracy”.

Mając na celu pomoc w rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, Grodzki Urząd Pracy w Krakowie zawarł w marcu bieżącego roku porozumienie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie w ramach realizacji projektu „Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej – Etap I”.

W ramach porozumienia planowane są działania w zakresie:

- organizacji spotkań dotyczących możliwości i korzyści, jakie daje przedsiębiorczość społeczna;
- organizacji specjalistycznych szkoleń dot. form prawnych przedsiębiorczości społecznej oraz zagadnień finansowych i organizacyjnych oraz rekrutacji osób chętnych do ich odbycia;
- organizacji specjalistycznego doradztwa „szytego na miarę” dla osób decydujących się podjąć działalność;
- pomocy w zakresie zdobycia dotacji na działalność gospodarczą w ramach działań możliwych do opłacenia ze środków Funduszu Pracy.

Przytoczone powyżej propozycje stanowią wyciąg z szerszej oferty zawartej w porozumieniu.

Kolejną bardzo ważną instytucją, która właśnie się konstituuje, jest Małopolski Fundusz Poręczeniowy. Często zdarza się, iż chętni do założenia spółdzielni socjalnych mają kłopot z zabezpieczeniem dotacji oferowanej przez Urząd Pracy. Odpowiedzią na te problemy będzie działanie MFP. Fundusz, poza poręczeniem, w trakcie trwania umowy poręczeniowej będzie również monitorował funkcjonowanie spółdzielni, jak również oferował pomoc merytoryczną w realizacji przedsięwzięcia. Jest to z punktu widzenia nowo powstałych organizmów ekonomii społecznej pomoc bardzo istotna, dająca szansę na okrzepnięcie w warunkach rynkowych.

15 grudnia 2008 r. Prezes Rady Ministrów powołał Zespół ds. rozwiązań systemowych w zakresie ekonomii społecznej w ramach projektu systemowego „Partnerstwo na rzecz instytucjonalizacji w ekonomii społecznej” realizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, a finansowanego przez środki Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem przedsięwzięcia zaplanowanego na lata 2009–2011 jest przygotowanie podstaw strategicznych, programowych i finansowych dla rozwoju ekonomii społecznej w Polsce.

Realizacja zadań Zespołu przebiega w ramach prac czterech grup tematycznych złożonych z ekspertów, którzy przygotowują projekt założeń strategii rozwoju ekonomii społecznej (grupa ds. strategicznych pod przewodnictwem prof. Jerzego Hausera) oraz projekt ustaw o przedsiębiorstwach społecznych (grupa ds. prawnych pod przewodnictwem Anny Sienickiej), a także opracują normy finansowe dla funkcjonowania ekonomii społecz-

nej (grupa finansowa pod przewodnictwem dr Ireny Herbst) i przygotowują założenia systemu edukacji w zakresie ekonomii społecznej (grupa pod przewodnictwem prof. Ewy Leś).

Przytoczone działania pokazują, że w dziedzinie ekonomii społecznej następuje znaczne przyspieszenie. Realne przedsięwzięcie w postaci powołania do życia Małopolskiego Funduszu Poręczeniowego czy działań związanych z realizacją porozumienia Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej – Grodzki Urząd Pracy jest faktem.

Powołany na szczeblu rządowym Zespół realizuje przypisane mu zadania – uzasadnionym jak się wydaje jest użycie stwierdzenia o „nowym otwarciu” w dziedzinie ekonomii społecznej.

Waldemar Jakubas
Zastępca Dyrektora ds. Rynku Pracy
Grodzki Urząd Pracy

Abolicja składowa

Do 1 września 2010 r. kobiety, które w przeszłości prowadziły działalność pozarolniczą, a równocześnie pobierały zasiłek macierzyński lub przebywały na urlopie wychowawczym, mogą składać wnioski o umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne. Co trzeba zrobić, aby otrzymać decyzję o umorzeniu – tłumaczy Anna Staszyńska, wicedyrektor Departamentu Realizacji Dochodów w Centrali ZUS.

Kogo obejmuje abolicja składowa?

O umorzenie należności mogą się starać płatnicy składek, którzy mieli obowiązek ich opłacania na ubezpieczenia społeczne za osoby, które w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego lub przebywania na urlopie wychowawczym (wynikającym ze stosunku pracy) dodatkowo prowadziły pozarolniczą działalność lub przy niej współpracowały. Wnioskować można o umorzenie składek, odsetek, opłaty prolongacyjnej i opłaty dodatkowej. Abolicja ta ma szczególny charakter w stosunku do ogólnych zasad wynikających z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Możliwe jest bowiem nie tylko umorzenie nieopłaconych składek, ale w niektórych przypadkach także umorzenie i zwrot tych już opłaconych.

Za kogo przysługuje prawo do umorzenia składek, a za kogo umorzenie i zwrot?

Za osoby, które w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego prowadziły pozarolniczą działalność (lub współpracowały przy jej prowadzeniu), przysługuje prawo do umorzenia nieopłaconych składek i odsetek oraz nieopłaconej opłaty prolongacyjnej – jeżeli była ustalona. Osoby te mają również prawo do umorzenia i zwrotu składek i odsetek już opłaconych (a także opłaconej opłaty prolongacyjnej). Dotyczy to składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek na Fundusz Pracy. Inaczej wygląda sytuacja osób, które przebywały na urlopie wychowawczym. W tym przypadku ZUS (na wniosek) umorzy tylko nieopłacone składki i odsetki na ubezpieczenia społeczne. Jeżeli chodzi o uregulowane należności, to umorzeniu i zwrotowi będą podlegały jedynie odsetki. Nie mogą zostać natomiast umorzone należne składki na Fundusz Pracy. Ustawodawca postawił jednak bardzo ważny warunek; umorzenie opłaconych należności nie wchodzi w grę za okres ubezpieczenia, który został uwzględniony przy ustalaniu prawa do pobranych przez ubezpieczone świadczeń z ubezpieczeń społecznych (np.: za okres ubezpieczenia, uwzględniony przy ustaleniu prawa do pobranego zasiłku chorobowego).

Jak powinien wyglądać wniosek o umorzenie składek?

ZUS przygotował wzór wniosku, który ma pomóc płatnikom w załatwieniu tej sprawy. Jest on dostępny na stronie internetowej www.zus.pl, a także we wszystkich jednostkach Zakładu. Ale korzystanie z wzoru nie jest obowiązkowe – wniosek można napisać również samodzielnie. Ważne, aby zawierał on wszystkie niezbędne informacje dotyczące płatnika składek (np.: dane identyfikacyjne) oraz ubezpieczonych (np.: dane identyfikacyjne, okres prowadzenia działalności lub współpracy, okres pobierania zasiłku macierzyńskiego lub przebywania na urlopie wychowawczym).

Aby podjęcie decyzji w sprawie o umorzenie było możliwe, ZUS musi mieć jednoznacznie ustaloną wysokość zobowiązań. Ważne jest, aby płatnicy przekazywali jak najszybciej skorygowane dokumenty rozliczeniowe. Trzeba też skorygować zgłoszenia do ubezpieczeń i dokumenty wyrejestrowujące. Wnioski można składać do ZUS do 1 września 2010 r. włącznie.

Kiedy zainteresowani mogą się spodziewać zwrotu pieniędzy?

W przypadku umorzenia i ustalenia do zwrotu opłaconych należności za okres prowadzenia działalności lub współpracy, w okresie przebywania na zasiłku macierzyńskim, ZUS będzie zobowiązany do ich zwrotu w ciągu 30 dni od doręczenia decyzji. W przypadku umorzenia i ustalenia do zwrotu opłaconych odsetek za okres prowadzenia działalności lub współpracy, w okresie urlopu wychowawczego, obowiązują jednak zupełnie inne zasady: zwroty będą dokonywane przez ZUS sukcesywnie, począwszy od 1 stycznia 2010 r., w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy. A więc ostatnie zwroty mogą być dokonywane jeszcze w 2014 r. Wynika to z tego, że zwroty będą realizowane do wysokości przeznaczonych na ten cel środków ustalonych na dany rok w ustawie budżetowej.

Należy zwrócić uwagę na bardzo ważny warunek wynikający z ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy – Prawo bankowe: zwroty będą dokonywane tylko w przypadku, gdy płatnik nie będzie posiadał zobowiązań z tytułu zaległych, bieżących lub przyszłych składek. Warunek ten oznacza, że nie będzie przysługiwał zwrot nadpłaty, jeżeli płatnik nadal prowadzi działalność i ma obowiązek opłacania składek. Do wyczerpania nadpłaty płatnik po prostu nie będzie opłacał należnych składek.

Rozmawiała Aleksandra Bełkowska
Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego we wrześniu 2009 r.

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 408,6 tys. osób. W sektorze publicznym zatrudnionych było 46,7 tys., a w sektorze prywatnym – 361,9 tys. osób. W odniesieniu do poprzedniego roku wzrost zatrudnienia ogółem wyniósł 2,4% (w kraju spadek o 0,9%), przy czym w sektorze prywatnym zatrudnienie było wyższe o 3,3%, natomiast w publicznym obniżyło się o 3,7%.

We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 402,3 tys. osób, nieznacznie wzrastając w zestawieniu z poziomem sprzed miesiąca oraz w porównaniu z wrześniem ub. roku. W sektorze publicznym zatrudnienie wynoszące 46,4 tys. osób było niższe od notowanego tak w sierpniu br., jak i wrześniu 2008 r. W sektorze prywatnym natomiast liczba zatrudnionych wzrosła zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w skali roku, osiągając poziom 355,9 tys. osób.

Wśród sekcji PKD zatrudnienie wyższe niż w sierpniu br. odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 1,6%), budownictwie oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 0,9%), a także w pozostałej działalności usługowej (o 0,8%). Spadek natomiast wystąpił m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,0%).

W ciągu pierwszych trzech kwartałów br. w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowało się 145,7 tys. osób, tj. o 35,4% więcej niż przed rokiem. Jednocześnie z ewidencji urzędów pracy wyłączono w omawianym okresie 126,1 tys. osób. Na koniec września 2009 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniosła 117,5 tys. osób i była wyższa zarówno w skali miesiąca, jak i roku, odpowiednio o: 1,6% i 29,4%.

W końcu września powiatowe urzędy pracy posiadały 4,1 tys. ofert pracy. Na 1 ofertę przypadało 29 osób bezrobotnych.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września br. ukształtowała się na poziomie 8,9% (w samym Krakowie 3,9%), co oznacza wzrost zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w zestawieniu z analogicznym okresem ub. roku. W ujęciu regio-

nalnym Małopolska nadal plasowała się na czwartym miejscu za Wielkopolską (8,2%), Mazowszem i Śląskiem (po 8,5%). W kraju stopa bezrobocia wyniosła 10,9%.

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło w ujęciu rocznym o 4,1% do wysokości 2981,16 zł (w kraju wzrost rzędu 4,6%). W sektorze publicznym średnia płaca zwiększyła się o 6,6% do poziomu 3637,39 zł, natomiast w sektorze prywatnym wzrost wyniósł 3,8% do kwoty 2896,55 zł.

W relacji do analogicznego okresu ub. roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich badanych sekcjach PKD, przy czym najdynamiczniej rosły płace w górnictwie i wydobywaniu – o 32,6%. Najniższe wynagrodzenia otrzymali pracownicy w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (1753,28 zł), zakwaterowanie i gastronomia (2036,93 zł).

We wrześniu br. średnie wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim wyniosło 2992,18 zł, co stanowiło 91,1% średniej krajowej. W sektorze publicznym średnia płaca osiągnęła poziom 3734,48 zł. Natomiast w sektorze prywatnym wyniosła 2895,47 zł.

Od początku roku w sektorze przedsiębiorstw przepracowano łącznie 531,4 mln godzin, tj. o 2,6% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe wyniosło 20,63 zł i było o 3,9% wyższe w skali roku.

Według wstępnych danych¹ w okresie I-IX br. w województwie małopolskim **oddano do użytkowania 13878 nowych mieszkań**, tj. 12,1% wszystkich mieszkań wybudowanych w Polsce. W strukturze nowo oddanych mieszkań zdecydowanie przeważały inwestycje na sprzedaż lub wynajem – 62,8% (8718 mieszkań) oraz realizacje prowadzone przez inwestorów indywidualnych – 35,7% ogółu (4952).

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Od początku roku starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę 13643 mieszkań**, tj. o 30,4% mniej niż przed rokiem. W omawianym okresie **rozpoczęto budowę 13920 mieszkań** (o 14,0% mniej niż w ub. roku), w głównej mierze realizowanych przez inwestorów indywidualnych (9238, tj. 66,4% ogółu) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (4556, tj. 32,7% ogółu).

We wrześniu br. przekazano do użytkowania 1248 mieszkań. W stosunku do poprzedniego miesiąca odnotowano wzrost o 6,3% (*w kraju wzrost o 21,5%*). W porównaniu z wrześniem ub. roku liczba nowo wybudowanych mieszkań zmniejszyła się o 5,5% (*w Polsce wzrosła o 8,6%*).

Liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia, wyniosła 1954 i zwiększyła się o 18,4% w stosunku do sierpnia br., ale spadła o 3,2% w ujęciu rocznym. Rozpoczęto budowę 2065 mieszkań, czyli o 38,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 21,8% mniej niż przed rokiem.

Według stanu z końca września 2009 r. rejestr **KRUPGN – REGON** skupiał **308,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej** z terenu województwa małopolskiego. W sektorze prywatnym działało 300,6 tys. jednostek, tj. 97,4% ogółu podmiotów gospodarczych. Dominowały podmioty prowadzone przez osoby fizyczne (234,4 tys.), które stanowiły 76,0% wszystkich zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą.

W okresie styczeń-wrzesień br. **produkcja sprzedana przemysłu** w województwie małopolskim wyniosła 37045,0 mln zł, tym samym zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 11,8%. **Wydajność pracy** w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w okresie styczeń-wrzesień br. 216,5 tys. zł i była o 7,3% niższa niż przed rokiem. We wrześniu 2009 r. produkcja przemysłowa w Małopolsce wyniosła 4255,7 mln zł i była wyższa od notowanej w poprzednim miesiącu o 9,7% (*w kraju wzrost o 15,0%*).

Przychody ze sprzedaży produkcji i usług uzyskane przez przedsiębiorstwa budowlane w okresie styczeń-wrzesień br. osiągnęły wartość 7694,1

mln zł, co oznacza wzrost o 0,7% w porównaniu do poziomu sprzed roku.

W omawianym okresie **produkcja budowlano-montażowa** wyniosła 4386,7 mln zł, wzrosła tym samym o 5,2% w odniesieniu do roku poprzedniego.

Przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie uzyskany w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 199,6 tys. zł i był niższy niż przed rokiem o 7,8%.

We wrześniu br. przychody przedsiębiorstw budowlanych ze sprzedaży produkcji i usług wyniosły 980,3 mln zł i były o 9,9% wyższe niż przed miesiącem, ale o 5,6% niższe w skali roku, a produkcja budowlano-montażowa wyniosła 607,3 mln zł, czyli wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i w skali roku blisko o 11,0%.

Wydajność pracy (mierzona przychodem ze sprzedaży na 1 zatrudnionego) ukształtowała się na poziomie 25,2 tys. zł i była o 9,0% wyższa niż przed miesiącem, ale o 12,5% niższa niż we wrześniu 2008 r.

W okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe odnotowały spadek **sprzedaży hurtowej** w ujęciu rocznym o 5,3% do kwoty 51450,9 mln zł. W sektorze prywatnym, posiadającym 99,8% udziału w handlu hurtowym, sprzedaż obniżyła się o 5,4%, natomiast w sektorze publicznym wzrosła blisko dwukrotnie.

We wrześniu br. obroty hurtowe przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych osiągnęły poziom 6355,1 mln zł, tym samym wzrosły o 4,2% w porównaniu z sierpniem br., a w odniesieniu do września ub. roku były wyższe o 2,5%.

Sprzedaż detaliczna prowadzona przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie pierwszych trzech kwartałów br. zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,5%, osiągając wartość 25214,4 mln zł. We wrześniu br. sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe osiągnęła wartość 2840,4 mln zł i była o 1,8% wyższa w skali miesiąca, ale o 2,7% niższa w odniesieniu do września ub. roku.

Urząd Statystyczny w Krakowie

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie

OKRESY/PERIODS A – analogiczny okres roku poprzedniego = 100 B – okres poprzedni = 100 C – grudzień roku poprzedniego = 100		PKB brutto ogółem A	% bezrobocia rejestrowanego	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia				Wskaźniki cen					
				w gospodarce narodowej		w sektorze przedsiębiorstw		towarów i usług konsumpcyjnych			produkcji budowlano-montażowej		
				w zł in zł	B	w zł in zł	B	A	B	C	A	B	C
2007	I-XII	106,8	11,2	2672,58	x	2889,09	x	102,5	x	102,1	107,4	x	.
2007	I	.	15,1	.	.	2663,16	88,0	101,6	100,4	100,4	105,0	100,5	100,5
	II	.	14,8	.	.	2686,92	100,9	101,9	100,3	100,7	105,6	100,7	101,2
	III	107,5	14,3	2709,14	101,8	2852,35	106,2	102,5	100,5	101,1	106,4	100,9	102,1
	IV	.	13,6	.	.	2785,93	97,7	102,3	100,5	101,6	107,1	101,1	103,4
	V	.	12,9	.	.	2776,82	99,7	102,3	100,5	102,2	108,1	101,0	103,1
	VI	106,6	12,3	2644,34	97,6	2868,97	103,3	102,6	100,0	102,2	108,3	100,9	105,0
	VII	.	12,1	.	.	2893,57	100,9	102,3	99,7	101,9	108,5	100,6	106,0
	VIII	.	11,9	.	.	2885,47	99,7	101,5	99,6	101,6	108,4	100,5	106,1
	IX	106,6	11,6	2703,41	102,2	2858,09	99,1	102,3	100,8	102,3	108,1	100,4	106,5
	X	.	11,3	.	.	2950,95	103,2	103,0	100,6	103,0	107,9	100,4	106,9
	XI	.	11,2	.	.	3091,33	104,8	103,6	100,7	103,7	107,8	100,2	107,1
	XII	106,6	11,2	2899,83	107,3	3245,14	105,0	104,0	100,3	104,0	107,6	100,2	107,6
2008	I-III	106,2*	10,9	2983,98	102,9	3057,84	98,4	104,1	101,5	101,1	107,0	100,9	.
	IV-VI	106,0*	9,4	2951,36	98,9	3159,30	103,3	104,3	101,4	102,4	105,3	101,2	.
	VII-IX	105,1*	8,9	2968,55	100,6	3194,23	101,1	104,7	100,2	102,7	104,0	100,8	.
	X-XII	103,0*	9,5	3096,55	104,3	3329,81	104,2	103,8	100,6	103,3	103,2	100,2	.
2008	I-XII	105,0*	9,5	.	.	3185,75	.	104,2	x	102,4	104,8	x	.
2008	I	.	11,5	.	.	2975,54	91,7	104,0	100,7	100,7	107,4	100,3	100,3
	II	.	11,3	.	.	3040,46	102,2	104,2	100,4	101,1	107,0	100,4	100,7
	III	106,2*	10,9	2983,98	102,9	3152,96	103,7	104,1	100,4	101,5	106,5	100,4	101,1
	IV	.	10,3	.	.	3144,87	99,7	104,0	100,4	101,8	106,0	100,5	101,6
	V	.	9,8	.	.	3076,14	97,8	104,4	100,8	102,6	105,2	100,3	101,9
	VI	106,0*	9,4	2951,36	98,9	3222,47	104,8	104,6	100,2	102,9	104,7	100,3	102,2
	VII	.	9,2	.	.	3234,96	100,4	104,8	100,0	102,8	104,3	100,3	102,5
	VIII	.	9,1	.	.	3172,54	98,1	104,8	99,6	102,4	104,0	100,2	102,7
	IX	105,1*	8,9	2968,55	100,6	3176,84	100,1	104,5	100,3	102,8	103,7	100,1	102,8
	X	.	8,8	.	.	3247,77	102,2	104,2	100,4	103,2	103,4	100,1	102,9
	XI	.	9,1	.	.	3326,94	102,4	103,7	100,2	103,4	103,2	100,0	102,9
	XII	103,0*	9,5	3096,55	104,3	3428,01	103,0	103,3	99,9	103,3	102,9	99,9	102,9
2009	I-III	100,8	11,1*	3185,61	102,9	3249,29	97,6	103,3	101,2	101,3	101,8	99,7	.
	IV-VI	.	10,6*	.	.	3276,94	100,9	103,7	101,8	103,1	100,3	99,6	.
2009	I	.	10,4*	.	.	3215,75	93,8	102,8	100,5	100,5	102,4	99,9	99,9
	II	.	10,9	.	.	3195,56	99,4	103,3	100,9	101,3	101,8	99,8	99,7
	III	100,8	11,1*	3185,61	102,9	3332,65	104,3	103,6	100,7	102,0	101,3	99,9	99,6
	IV	.	10,9*	.	.	3294,76	98,9	104,0	100,7	102,7	100,7	99,9	99,5
	V	.	10,7*	.	.	3193,90	96,9	103,6	100,5	103,2	100,3	99,8	99,3
	VI	.	10,6*	.	.	3287,88	102,9	103,5	100,2	103,4	99,9	99,9	99,2
	VII	.	10,7*	.	.	3361,90	102,3	103,6	100,1	103,5	99,6	99,9	99,2
	VIII	.	10,8	.	.	3268,69	97,2	103,7	99,6	103,1	99,3	99,9	99,1
	IX	.	10,9	.	.	3283,18	100,4	103,4	100,0	103,1	99,2	100,0	99,1

*/ dane po korekcie

Urząd Statystyczny w Krakowie

PUNKTY URZĘDU MIASTA KRAKOWA

PUNKT OBSŁUGI PRZEDSIĘBIORCY

w Centrum Administracyjnym Urzędu Miasta Krakowa

ul. Wielicka 28 a (III piętro), tel.: 012 61 65 600

czynne: od poniedziałku do piątku 08.00–18.00

Funkcjonuje na mocy porozumienia pomiędzy Gminą Kraków a Urzędem Statystycznym, Izbą Skarbową i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Istotą jego działalności jest możliwość załatwienia w jednym miejscu większości spraw związanych z uruchomieniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

Przepływ informacji pomiędzy przedsiębiorcami a Punktem Obsługi Przedsiębiorcy jest dodatkowo wspomagany on-line, za pośrednictwem strony internetowej www.bip.krakow.pl/pop

NOWOHUCKIE CENTRUM INFORMACJI

w tym: Biuro Lokalne Nowa Huta, prowadzone przez
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Nowej Huty

os. Centrum B 9, tel.: 012 685 59 00

e-mail: forum_nh@interia.pl

czynne: od poniedziałku do piątku 08.00–16.00

Punkt udziela informacji na temat możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej, wraz ze wskazaniem instytucji, do których należy się udać w celu załatwienia formalności, a także dotyczących możliwości i zasad pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej i innych źródeł. Zajmuje się także szeroko pojętą współpracą z siecią informacji miejskiej i innymi instytucjami działającymi na terenie Krakowa, wraz z promocją społeczną i gospodarczą Nowej Huty.

STANOWISKO INFORMACJI O FUNDUSZACH EUROPEJSKICH DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

prowadzone przez Małopolskie Regionalne Centrum
Informacji Europejskiej (MRCIE)

ul. Wielicka 28 a (III piętro, stanowisko nr 3)

tel.: 012 61 65 608

e-mail: stanowiskoue@um.krakow.pl

czynne: od poniedziałku do piątku 08.00–14.00

Stanowisko udziela informacji na temat możliwości i warunków pozyskiwania środków finansowych z funduszy unijnych oraz o zasadach prowadzenia działalności gospodarczej na terenie państw UE.

Wydawca

Patronat medialny

WWW.KRAKOW.PL

Urząd Miasta Krakowa
Wydział Strategii i Rozwoju Miasta
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. (012) 616 15 48

www.krakow.pl

